

Asia: VN/35084/2025

Kuuleminen alueellisen matkailijaveron toteuttamisesta

Yleisiä näkemyksiä matkailijaverosta

Miten suhtaudut alueellisen matkailijaveron käyttöönottoon? Jos kunnilla olisi mahdollisuus ottaa käyttöön alueellinen matkailijavero, näkisitkö veron ajankohtaisena ja edistettävänä toimenpiteenä?

Järvenpään kaupunki ymmärtää alueellisen matkailijaveron erityisesti alueilla, jossa turismi on jo kehittynyt tai kehitymässä massaturismiksi ja jolloin turismin haitat voivat ylittää mahdollisesti suorat hyödyt. Tällöin matkailijavero toimisi maksuna hyvittämään turismin tuomaa ylimääräistä rasitusta alueen infrastruktuurille, elinympäristölle, asukkaille ja yhteisöille. Lausuntopyynnön taustoituksestakin on ymmärrettävissä, että tämä olisi sinänsä suunnattu enemmän Itä- ja Pohjois-Suomen alueille strategisina toimenpiteinä.

Järvenpään kaupunki osaltaan haluaa edistää matkailua omalla alueellaan, mutta sellaisilla alueilla, missä matkailu ei ole vielä massaturismina, ei matkailijavero välttämättä hyödytä vaan saattaa herättää negatiivista mielikuvaa. Siten Järvenpään kaupunki ei välttämättä suoraan tätä ottaisi käyttöön.

Koko maan mittakaavassa tämä saattaa tuoda matkailijoille epäselvyyttä, että joissain kunnissa tämä otettaisiin käyttöön ja joissain kunnissa ei otettaisi käyttöön. Lisäksi yksi ylimääräinen vero toisi lisää hallinnollista taakkaa niin yrittäjille kuin valtiolle. Verotuskustannus tulee tämän osalta kohdentaa niille kunnille, jotka ottavat alueellisen matkailijaveron käyttöön.

Mitä hyötyjä ja haittoja tällaisesta verosta olisi? Entä mitä mahdollisia ongelmia matkailijaveroon voisi liittyä?

Järvenpään kaupungin ja alueen matkailun kannalta hyötynä jossain määrin olisi pieni lisätulo verotuksen muodossa. Toisaalta tämä saattaisi tuoda kynnystä matkailulle ylimääräisenä kustannuksena, eikä tosiasiallisesti todennäköisesti kattaisi matkailun kunnalliseen infrastruktuuriin kohdistuvia menoja. Lisäksi matkailuyrittäjille tästä mahdollisesti koituisi lisävaivaa ja -kustannuksia. Mahdollisen alueellisen matkailijaveron tulisi kohdentua myös tasapuolisesti eri yritysmuotojen välillä siinä mielessä, että hotelli- tai vastaavaa majoitustoimintaa suorittava yrittäjä ei saa olla heikossa asemassa esimerkiksi leirintäalueisiin tai sivutoimisiin Bed & breakfast - tai ns. airbnb-majoittajiin nähden. Näiden lisäksi tulisi selkeämmin mahdollinen matkailijaverotus suunnata

turismiin (vapaa-ajan matkustus), eikä sillä saisi olla työmatkatyyppiseen toimintaan negatiivista vaikutusta.

Miten suhtaudut veron kokeiluluonteiseen? Miten ja millä tavoin kokeilu olisi toteutettavissa? Mitä veron kokeilulla haluttaisiin saavuttaa?

Järvenpään kaupunki ymmärtää alueellisen matkailijaveron erityisesti alueilla, jossa turismi on jo kehittynyt tai kehittymässä massaturismiksi ja jolloin turismin haitat voivat ylittää mahdollisesti suorat hyödyt.

Veron tavoite ja suuruus

Minkälaisia tavoitteita matkailijaverolla olisi? Miksi matkailijavero otettaisiin käyttöön kunnassa ja mitä sillä haluttaisiin saavuttaa?

Järvenpään kaupunki ymmärtää alueellisen matkailijaveron erityisesti alueilla, jossa turismi on jo kehittynyt tai kehittymässä massaturismiksi ja jolloin turismin haitat voivat ylittää mahdollisesti suorat hyödyt. Matkailijaverolla osaltaan olisi mahdollistaa ylläpitää esimerkiksi kunnallista infrastruktuuria teiden, vesihuollon ja vastaavien suhteen.

Tällä hetkellä alueellinen matkailijavero ei olisi välttämättä ajankohtainen Järvenpään kaupungissa. Majoituskapasiteetti on rajallinen, eikä asiasta haluta ylimääräistä vaivaa alueen yrittäjille, eikä haittaa alueelliselle matkailulle.

Tarkempia perusteita ja erilaisia vaikutuksia on todennäköisesti löydettävissä ulkomailta, jossa turismiveroja on käytössä eri maissa ja kohteissa. On todennäköistä, että aiheesta on myös jonkinlaista tutkimustietoaakin olemassa.

Pohdittavaksi tulisi, että kohdistuisiko tämä vapaa-ajan matkustamiseen ja siten rajautuisi esimerkiksi työasiamatkustaminen. Kohdistuisiko tämä niin kotimaan matkailuun kuin ulkomailta saapuviin vai rajataanko kansainväliseen turismiin. Ja mikäli rajoituksia tehtäisiin kotimaan matkailun ja kansainvälisen turismin välillä niin, ettei asiaan kohdentuisi syrjintään tai esimerkiksi EU:n vapaaseen liikkuvuuteen liittyviä elementtejä.

Mitä kestäväen matkailun tavoitteella tarkoitetaan ja miten matkailijaverolla edistettäisiin tätä tavoitetta?

Viitaten aikaisempaan eli Järvenpään kaupunki ymmärtää alueellisen matkailijaveron erityisesti alueilla, jossa turismi on jo kehittynyt tai kehittymässä massaturismiksi ja jolloin turismin haitat voivat ylittää mahdollisesti suorat hyödyt. Matkailijaverolla osaltaan olisi mahdollistaa ylläpitää esimerkiksi kunnallista infrastruktuuria teiden, vesihuollon ja vastaavien suhteen.

Minkä suuruinen matkailijavero olisi perusteltu?

Tähän ei ole varsinaista suoraa kantaa, erilaisista kansainvälisistä esimerkeistä löytynee tähän mahdollinen vastaus.

Veron soveltamisala

Mihin majoitusmuotoihin veron tulisi kohdistua? Entä mihin sen ei tulisi kohdistua?

Mahdollisen alueellisen matkailijaveron tulisi kohdentua myös tasapuolisesti eri yritysmuotojen välillä siinä mielessä, että hotelli- tai vastaavaa majoitustoimintaa suorittava yrittäjä ei saa olla heikossa asemassa esimerkiksi leirintäalueisiin tai sivutoimisiin Bed & breakfast - tai ns. airbnb-majoittajiin nähden. Näiden lisäksi tulisi selkeämmin mahdollinen matkailijaverotus suunnata turismiin, eikä sillä saisi olla työmatkatyypin toimintaan negatiivista vaikutusta.

Veron alueellinen soveltaminen

Tulisiko vero olla mahdollista ottaa käyttöön alueellisesti yksittäisissä kunnissa?

Kyllä, kuntien tulisi itsehallinnon puitteissa itse päättää, että ottaako mahdollisesti veron käyttöön vai ei. Tämän valinnan ei kuitenkaan tulisi johtaa koko kuntakenttää hankaloittavaan tilanteeseen siinä, että alueellisesta matkailijaverosta esitettäisiin laskennallisia tuloja, mitkä mahdollisesti sitten yleisenä leikkauksena tehtäisiin esimerkiksi valtionosuuksista tai valtionosuuksien indeksi- tai vastaavasta korotuksesta.

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osaan kunnan alueista (esimerkiksi vain keskusta-alueella)?

Tämä lienee sinänsä kuntakohtaista, koska kunnissa on maantieteellisissä pinta-aloissa eroavaisuuksia sekä taajama-asteessa eriväisyyksiä. Siten kohdistaminen voisi olla tarkoituksenmukaista, mutta sen tasapuolinen sekä asianmukainen kohdistaminen voisi olla hankalaa. Joutuisi pohtimaan, että tuleeko kohdistus tehdä postinumeroalueittain vai jonkun muun logiikan mukaisesti.

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osan aikaa vuodesta kuten sesonkiaikoina?

Tämä tulisi jättää kuntien itsehallinnollisten päätösten varaan. Veroluonteisena ajallinen kohdistaminen muuten kuin kalenterivuositain voisi olla veronkannon kannalta hankalaa. Eri kunnissa matkailu kohdentuu erilailla eri vuodenaikoina, toisissa on ympäri vuoden paljon turismia, toisissa se on keskittynyt enemmän talvikuukausiin, toisissa se on keskittynyt enemmän kesäaikaan.

Missä määrin kunnille tulisi jättää mahdollisuuksia valita veron soveltamiseen liittyviä yksityiskohtia? Esimerkiksi alueellinen soveltuminen, erityyppisiin majoituksiin kohdistuminen, ajallinen soveltuminen ja eri verotasot.

Nämä tulisi olla kuntien itsehallinnollisten päätösten varassa.

Verotuotto

Voit esittää tässä näkemyksiä verotulojen käytöstä ja kohdistamisesta kunnille.

Matkailusta aiheutuvat kustannukset ja haitat kohdentuvat kunnan eri toimintojen välille sinänsä epätasaisesti, joten olisi kunnan itsehallinnollisten päätösten varassa, miten mahdollisen tulon käyttäisivät kunnassa. Tällä voisi ylläpitää kunnallista infraa ja vähentää tai ennaltaehkäistä haittoja. Toisaalta mahdollinen palveluiden parantaminen kuntalaisille hyvityksenä matkailun haitoista voi tuoda lisää hyväksyttävyyttä turismille joillain alueilla.

Verovelvolliset, verotusmenettely ja veronkanto

Voit esittää tässä näkemyksiä verovelvollisuudesta, verotusmenettelystä ja veron keräämisen toteutuksesta.

Käytännössä tämä olisi arvonlisäverotyyppinen tilitettävä erä, minkä yrittäjä tai hyötyjä (esimerkiksi sivutoiminen airbnb-yrittäjä) tilittäisi edelleen. Toisi alueellisille yrittäjille lisätyötä.

Verotuskustannus tulee tämän osalta kohdentaa niille kunnille, jotka ottavat alueellisen matkailijaveron käyttöön.

Alueellisen matkailijaveron taloudelliset vaikutukset

Minkälainen merkitys matkailulla on kunnille?

Järvenpään kaupungin alueella majoitusyrittäjiä on joitain ja matkailuun liittyviä toimijoita on joitain tällä hetkellä. Järvenpäässä on halukkuutta lisätä matkailua ja saada sitä kautta myös osaltaan monipuolistettua yrityskantaa ja elinkeinoa.

Miten matkailijavero vaikuttaisi kunnan matkailumääriin ja vetovoimaan?

Järvenpään kaupungin alueella majoitusyrittäjiä on joitain ja matkailuun liittyviä toimijoita on joitain tällä hetkellä. Siten vaikutukset olisivat vaatimattomat, eikä alueellista matkailijaveroa välttämättä otettaisi käyttöön. Matkailijaverolla saattaisi olla hieman negatiivista vaikutusta imagollisiin seikkoihin ja hieman nostaa matkailun kynnyksiä.

Järvenpään osalta tämä voisi lisätä sitä, että kaupungin kohteisiin tehtäisiin lähinnä päiväretkityyppisiä matkoja, jolloin majoitustoiminta voisi vähentyä mikäli majoittumisesta veroa perittäisiin.

Miten arvioit matkailijaveron vaikuttavan alueen yrityksiin ja asukkaisiin?

Matkailu- ja majoitusalan yrityksille toisi lisää hallinnollista työtä ja saattaisi haitata liiketoimintaa ylimääräisenä lisäkustannuksena matkailijoille.

Miten näet vaikutusten riippuvan siitä, ottavatko lähialueen kunnat matkailijaveron käyttöön ja minkälaisena?

Alueellisesti ei ole ollut keskustelua.

Miten arvioit matkailijaveron suhdetta muihin matkailuun tai majoitustoimintaan kohdistuviin veroihin?

Tähän ei ole kantaa

Muut huomiot

Mitä muita näkökohtia alueellisen matkailijaveron valmistelussa tulisi huomioida? Miten muuten haluat kommentoida matkailijaveron valmistelua?

Järvenpään kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua ja lausuu vielä kysymysten lisäksi erikseen lausuntonaan seuraavaa:

Järvenpään kaupunki ymmärtää alueellisen matkailijaveron tarkoituksen erityisesti tietyillä massaturismin alueilla. Alueellinen matkailijavero ei kuitenkaan saa johtaa tilanteeseen, jossa se mahdollisesti saattaisi vaikuttaa negatiivisesti yleisesti kuntien taloudelliseen tilanteeseen tai valtionosuuksiin sillä perusteella, että kunnat saisivat jonkinlaista tuloa matkailijaverosta.

Alueellisessa matkailijaveron lausuntopyynnössä viitataan myös mahdollisiin kuntataloudellisiin kysymyksiin. Tästä näkökulmasta kuntia tulisi kohdella myös yhdenvertaisesti. Toisille kunnille alueellinen matkailijavero, aikaisemmin aloitettu kaivosvero sekä esimerkiksi tuulivoimasta ja muusta vihreästä energiasta saadut kiinteistöverohyödyt tuovat tärkeitä tuottoja toiminnan rahoittamiseksi. Kuitenkaan kaikki kunnat Suomessa eivät erinäisistä syistä voi näitä edellä mainittuja elementtejä hyödyntää. Siten nämä elementit tulisi sisällyttää valtionosuusjärjestelmän verotukselliseen tasaukseen mukaan. Siten eri tulo- ja menoelementit olisivat tasapuolisesti järjestelmässä mukana.

Mahdollinen kirjallinen lausunto sekä liitteet

Voit lisätä mahdollisen erillisen kirjallisen lausunnon aiheesta.

-

Seppänen Henri
Järvenpään kaupunki - Talouspalvelut